

SÍNDIC DE GREUGES DE LA COMUNITAT VALENCIANA

SÍNDIC DE GREUGES DE LA COMUNITAT VALENCIANA REGISTRE GENERAL
12/07/2012
EIXIDA NÚM. 44812

Conselleria de Justícia y Benestar Social
Hble. Sr. Conseller
Ps. de l'Albereda, 16
VALENCIA - 46010 (València)

=====
Ref. Queixa núm. 1206836
=====

Assumpte: atenció a la situació de dependència.

Hble. Sr.,

Justifiquem recepció del seu escrit, en relació amb la queixa de referència, iniciada a instàncies de la Sra., sobre l'assumpte esmentat. De l'escrit, de la documentació aportada per la persona interessada i de totes les actuacions es dedueix que el 14 de juliol de 2010 va sol·licitar la valoració i les ajudes a què es referix la Llei 39/2006, de 14 de desembre, de promoció de l'autonomia personal i atenció a les persones en situació de dependència (Llei de la dependència) per Sr.

En el seu informe de 8 de maig de 2012 la Conselleria de Benestar Social indica el següent:

S'han completat els tràmits administratius establits per a l'adopció del programa individual d'atenció i per al reconeixement dels servicis acordats per a l'atenció a la dependència. Estos drets estan pendents de l'oportuna concreció material de procediment, sense perjudici del reconeixement i, si escau, abonament dels drets amb efectes retroactius que corresponguen al dependent des del dia en què va tenir dret al reconeixement d'estos.

L'expedient, després de vint-i-quatre mesos de tramitació, no ha estat resolt.

L'article 1 de la Llei de la dependència crea un dret subjectiu per a les persones en situació de dependència en els termes establits en les lleis. Este dret es compon d'un nivell mínim, igual per a tots els espanyols, finançat exclusivament per l'Administració General de l'Estat (articles 1, 7.1r i 9 de la Llei). El Reial Decret 614/2007 va fixar este nivell mínim per als distints graus de dependència en 2007 i el Reial Decret 6/2008 per a 2008.

Existix un segon nivell fixat mitjançant acords entre l'Administració General de l'Estat i cada comunitat autònoma (articles 8.2 i 10 de la Llei). L'acord amb la Comunitat Valenciana va ser subscrit el 21 de desembre de 2005 (DOCV 15-1-2008) i preveu, entre altres aspectes, el nivell mínim i les ajudes econòmiques per a facilitar l'autonomia personal (clàusules 3a.4 i 4a). El Reial Decret 727/2007, de 8 de juny, va establir les intensitats de protecció dels servicis i les quanties de les prestacions econòmiques dels dos nivells de grau III de dependència, i van ser actualitzades per al 2008, i s'hi van afegir les de grau II, nivell 2, mitjançant el Reial Decret 7/2008, d'11 de gener.

Finalment, existix un tercer nivell de finançament exclusivament autonòmic (art. 7.3r de la Llei). En este tercer nivell a la Comunitat Valenciana s'ha establert fins a un 15% addicional per a prestacions econòmiques (art. 23.1.a) de l'Ordre de la Conselleria de Benestar Social de 5 de desembre de 2007).

Fins ací la referència a les prestacions. La Llei aposta per un ampli ventall de prestacions tècniques, preferentment sobre les prestacions econòmiques. El Catàleg de Servicis del Sistema, recollit en l'article 15, és el següent:

- Els servicis de prevenció de les situacions de dependència i els de promoció de l'autonomia personal.
- Servici de teleassistència.
- Servici d'ajuda a domicili:
 - Atenció de les necessitats de la llar.
 - Cures personals.
- Servici de Centre de Dia i de Nit:
 - Centre de Dia per a majors.
 - Centre de Dia per a menors de 65 anys.
 - Centre de Dia d'atenció especialitzada.
 - Centre de Nit.
- Servici d'Atenció Residencial:
 - Residència de persones majors en situació de dependència.
 - Centre d'atenció a persones en situació de dependència, quant als distints tipus de discapacitat.

La intensitat de protecció de cadascun dels servicis prestats ha estat objecte de desenvolupament reglamentari a través del RD 727/2007, com s'ha indicat.

La llei regula escassament el procediment per a obtenir les ajudes i prestacions (art. 28) i es referix a la forma d'iniciar-lo, la valoració i l'elaboració del programa individual d'atenció com a instrument que definirà les prestacions adequades a cada cas. El Consell va aprovar el Decret 171/2007, de 28 de setembre, pel qual s'establix el procediment per a reconèixer el dret a les prestacions del sistema valencià per a les persones dependents. Esquemàticament, el procediment consistix a: presentar la sol·licitud, esmenar-la si escau, realitzar la valoració en el domicili, realitzar l'informe social, elaborar el programa individual d'atenció, negociar-lo i emetre una resolució. El termini màxim per a resoldre és de sis mesos (art. 10.2 del Decret) i els efectes econòmics de la resolució favorable ho són des de l'endemà de la presentació de la sol·licitud (arts. 10.4 del Decret).

La falta de compliment dels terminis per a resoldre expedients comporta la inobservança de la normativa aplicable respecte d'això. En efecte, es vulnera el que disposa l'article 42.2 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, que determina que el termini màxim en què ha de notificar-se la resolució expressa serà el fixat per la norma reguladora del procediment corresponent.

L'article 47 de la Llei 30/1992 estableix que l'observança dels terminis és obligatòria i el seu article 41, igualment, obliga a adoptar les mesures oportunes per a remoure els obstacles que impedisquen, dificulten o retarden l'exercici ple dels drets de les persones interessades o el respecte als seus interessos legítims, i disposar el que siga necessari per a evitar i eliminar qualsevol anormalitat en la tramitació dels procediments. Amb independència que l'article 43.1 estableix els efectes de la falta de resolució expressa (silenci administratiu), l'administració té obligació expressa de resoldre, de conformitat amb l'article 42 de la Llei 30/1992.

L'Estatut d'autonomia valencià estableix:

Sense perjudici del que disposa la legislació bàsica de l'Estat, una llei de les Corts regularà el dret a una bona administració (art.9.1). (...) tots els ciutadans tenen dret que les administracions públiques de la Generalitat tracten els seus assumptes de manera equitativa i imparcial i en un termini raonable i a gaudir de servicis públics de qualitat (art. 9.2). (...) en tot cas, l'actuació de la Generalitat se centrarà primordialment en els àmbits següents: (...) la no-discriminació i els drets de les persones amb discapacitat i les seues famílies a la igualtat d'oportunitats (art.10.3). (...) la Generalitat, d'acord amb la Carta de Drets Socials, garantirà, en tot cas, a tota persona afectada de discapacitat, el dret a les prestacions públiques necessàries per a assegurar la seua autonomia personal, la seua integració socioprofessional i la seua participació en la vida social de la comunitat (art. 13.1). (...) la Generalitat procurarà a les persones afectades de discapacitat la seua integració mitjançant una política d'igualtat d'oportunitats i mesures d'acció positiva, i garantirà l'accessibilitat espacial de les instal·lacions, edificis i servicis públics (art. 13.2). (...) la Generalitat garantirà el dret d'accés a un habitatge digne dels ciutadans valencians. Per llei es regularan les ajudes per a promoure este dret, especialment en favor de (...) persones afectades per discapacitat (art. 16).

La Llei de la dependència va entrar en vigor el dia 1 de gener de 2007 (disposició final novena), si bé subjecta a un règim de transitorietat segons el qual en el 2007 haurien de ser valorats els dos nivells de dependència del grau III (disposició final primera). No obstant, l'Administració General de l'Estat va aprovar el barem de valoració mitjançant RD 174/2011, d'11 de febrer, el nivell mínim de protecció per RD 614/2007, d'11 de maig (BOE 12-5-2007), les intensitats de les prestacions pels Reials Decrets 175/2011, d'11 de febrer i 570/2011, de 20 d'abril, i sengles resolucions de 2 de desembre de 2008, de la Secretaria d'Estat de Política Social, Famílies i Atenció a la dependència sobre determinació de la capacitat econòmica del beneficiari i sobre les criteris de participació d'este en les prestacions del Sistema per a l'Autonomia i Atenció a la Dependència (SAAD) i sobre els criteris comuns d'acreditació per a garantir la qualitat dels centres i servicis del SAAD.

Pel que fa a la nostra Comunitat, el Decret 171/2007, de 28 de setembre (DOCV 3-10-2007), va establir el procediment per al reconeixement de les prestacions de la dependència i sengles ordres de la Conselleria de Benestar Social de 5 de desembre de 2007 (DOCV 10-12-2007) van regular el procediment d'elaboració del Programa individual d'atenció (PIA) i el règim de les prestacions.

Quant a la responsabilitat d'ambdues administracions, central i autonòmica, el conveni de col·laboració es va subscriure el 21 de desembre de 2007 (DOCV 15-1-2008).

Per tant, li **RECOMANE** a la Conselleria de Justícia i Benestar Social que, després de 24 mesos de tramitació de l'expedient, tot havent incomplert àmpliament l'obligació legal de resoldre en el termini de sis mesos, reconega i atorgue de manera urgent, les prestacions que corresponguen, d'acord amb la valoració i el programa individual d'atenció.

Li agraïm que ens remeta, en el termini d'un mes, el preceptiu informe en què ens manifeste si accepta la recomanació o, si s'escau, els motius que considere per a no acceptar-la.

Perquè en prenga coneixement, li fem saber, igualment, que a partir de la setmana següent a la data en què s'ha dictat la present resolució, serà inserida en la pàgina web de la institució.

Atentament,

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'José Cholbi Diego', written in a cursive style.

José Cholbi Diego
Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana